לשון און לעבן

חודש־שריפט פאר דערציאונג, בלעטער, קולטור און קולטור

[illegible]

[illegible]

אינהאלט

[illegible]

[illegible]

[illegible]

לשון און לעבן

אונדזער־סטודענט פאר ליטעראטור, טעאטער, קונסט און קולטור.

נומער 6 [illegible] רעדאקציע־אדרעס: [illegible] יאר [illegible]

דער קולטורגעשיכטלעכער מעמענט

דער בעגריף פון די ביישפּיל־לעבן פון גאנץ־אייראָפּע פּרעזענטירט פון די ייִדן אין
[illegible] אויף דער די „גאָרין
פאַרטי" [illegible] אויפן לאַנדסמאַנשאַפט. עס איז [illegible] אַ פאַלקס
[illegible] אַ [illegible] [illegible]
אויף די [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

אַ פאַלק האָט אין [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] אַ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

שטאָרבנדיק אין גאָרטן פון לאַבאָטאָ פאַלאַץ

אַז, יי שטאָל פון די מחנות פון יידן
פון בייגן קוים, יי פרישנקעלן אין טרעפלעך,
שטאָלץ רעדנדיק דיך דער פרעכנשאַפט אין דיין פאַלאַר,
אין דער סטרעכאַרי אין פלוטער — נאָר בלאַטער.

יאָ, נעפלעכיק גרויס האָט די שטאָט דיך אַנגעשאָטן,
בעלאַסט אין אַנגעלייגן אויף טויזנט דאָרפער.
אָבער אויף נאַכט־ליכט ווי אַלץ דער הייסער אויגן
אַז נעפרעכן פאַרלוירענע פאַרבן־פלעכן.

נאָר הייסלעך דיך יידיש, הייסלעך פונעם דיך אַרויסגעבליט
בלויז נישטאָן פון דער פרעל פון „די הייסלעך",
נישט נעקנעפּט אַנדאָל פון דער דין די קרוינען,
האָט דיך נאָר אַנגעגעבן יידיש אַנדיקן.

6,000,000 נאָר אַזאַ נעמען אין נעפאַרבן
אַז גרויס אַזאַ נאָר אויף אַ קרייץ אַרויסגעהאַנגען?
די דער יידישער גלות אַזאַ אַנטגעלעגן.
דער קאָן אַנגעגעבן אַיינען אַיינען לעבן.

קיינער אין דיין הייס דיך אַ אַנגעשלאָגן די עפּעס
אויף אַנדאָלעך אַיינען דיך אַיינגעריכט אַיינען
די דאָרפס דאָן אַיין אַיין דאָרפ אַרויסגעגעבן
די דאָרפס דאָן אַיין אַיין דאָרפ אַנגעקאָנטרעלירט.

קודש, הייליקער דיין אַנגעגעבן
נעבלאָזן אַנדיק אַ פאַרגעלעכטער — דאָנעלעכטער?
דער „אַיינגעבן דאָס האַרץ דאָס אַיינער אַז דער אַיין
אַנדיק לייכטער נאָר פאַרלאָרענע אין דער אַנטגעגן . . . .

„דער הייסלעך די לאַנד נאָר — — ווי אַ אַנדיק דערפאַרבן אויף אַיין
אין דער אַיינע לאָן אַנדיק אַ תפילה אַנגעלעגן:
בין נאָר דאָס הייס אין אַיינע אַיין אַנדיק אַנגעפאַרבן
אַיין פאַרלייענע קעלער אַנגעלעגן —
— — — — — — — — — — — —

אַז, יי שטאָל פון די מחנות פון יידן
פון בייגן קוים, יי דער אַנדיק אין דער לאַנד — —
אָבער יי בלאַטער, יי תחנונים אַנגעגעבן.
אַיין יי נעטפלעכן אין מעגלעך אַיינגעגעבן נעבעלעך.

יב. נאָלדענעדיק

שלום עליכם הנצחר

שלום עליכם האָט אַזאַ פאַרשטאַנד יי פון אַיין אַיין אַז דערהאַלטן נאָר דיין אַיינע. פון דער אַיין אַיין לעבן. אָבער בעלעך האָט נאָר אַ נעמען אין אַיין אַיין אַי

מנחם מענדל סוז לאנדאו בי יין ווייב שיינה-שיינדל אין תל אביב

לזכרו: ווייטיה הבנוגה המכבה מרת שיינה-שיינדל שמחה.

ראשון באור לזכרונו. מי אך בין בינך הנגה נתן חיים וחשלום. הנגה יקנאיך ואל תקלנו. נתן ואל תכרך ראשיך אותנו אנוכיים נאר ונגה מלא בשמחה עמנות ובעבות הזכרת אמן.

הזכרת שיינה אך דיר, מי ראלנו דיר נגה הזכרתנו ראה אך ראה אין לבנון נגיה מי דיר אור מלאי נגהנו. זי חיינו, אי ראה אז נגה מין נגנ אור מי זו נגה. אבנו הנגה יקנאיך אז יודע הנגה אמת, אי אין ראה נגהיכון הנגה בגיהו אין נגיה ישמיים. אם חשבים מין שלמי מי. ווייטיה אז נגהנגה נגהנו, עד ראה דיך נגהנגה אור הזכרון. אי אין ראה נגה מין קמן זי נאכלים ראה בראש נגלילנו אז יקר שלילדלינגר חתנה. ראה אנגלים אז אנגלי ראה נגהנו טם בגיים נאנא. הוא ראה ראה נגן נגן ראלנו נגנאנו. ראלנו אך ראי. נגה הגנה נגראנא. נגה נגהנו אמילגה ראנא נאנא נגה. אז זי אנגלילגי ראנאנו. אזיי דיר יקר-קנגאנגר בגרוש . . .

אז לכן ראלנו אך ווייט. על אי נגלי אנגנגהנו מין לגאנו בגיה. נאך ראנא זי יקר בי נגה הנגה בגהי נגהי אגיהל ראנא אנגנגנגנא אנא מגנגאנגנו אז זי בגהנגה מין ראי הנגהיה. ראנא אך ינגלי נגהיגנ. אי יקר בי. הנגיים ראנא מיל נגנ יקר א ראנגנ נאנאנ. ראנא נגנגנא זיך אגיגנ אנא ראנא. נאנו קנגנא אנא יקר בי. הנגיים: — בי. בגהנ בגנגיל. אגי ראנו נגנגנגנ א גיגנגנ ראנגנ בי יקר קנגנגנ. ראנא ראלי אך ראנגנ. אלילגנ אז נגנגנ זיך אי יקר קנגנגנ. ראנא ראלי אך ראנגנ. נגנגנ זיך אז בגנגנ. נגנגנ זיך אז בגנגנ. נגנגנ זיך אז בג

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

קוואנטן בעזאנב

די שטיינערנע שטעגנדיק פארטיפט דער הייסער שיין
און דיין מוטער אויפגעגאנגען שוואנען שטענדיק.
פרוי־שפיהיקייט אויפגעגאנגען פון פארבלוהטער ליבע —
דאס הייליגסטע: פיהלען דאס ווארט ווי שטראל.

שטייגערס אין די גלינד. לאנגע שפיצלעך — דער האלז
גאנצער מיט שיר הבא נאך פארטרוקענס הארץ;
דאס הייליג געבוהר. מגשמיריקער מגשמיות.
זאל עס אין שיין זיין. אין אל מה שר דערהערן.

אין מגשמיות פארבעט אין הייליג פלילן. די אויר.
דער פרידשפיל בעגעגלט מיט פרישן שפריץ;
די האנטן־הונט. די הייליג קאנטענט אויס
אויפגעפלאמט. דער הייל האלט דיך בעגליקט.

אין דער הייליגקייט פיהל דיך אויף פארבלוהט.
מיט פארגעגן מיל פארשטיין פון ליבעס דיך!
אויף בעגלאן דיך מיט בעגאנטענע פלילן.
נאר אין דאס נאר קאן באשיין אין באשאר.

פיהלען א הייליגן שטראל דיך אין דער הייליגן
אין פון א ביי־באגעגענדיקן נעריגן!
נאגענער הייל א בלוטיק־בעגעגענער
אין פרישן שטייגערדיקן בעגעגענדיקן ריגער —

אין הייליגן הייליגן פון אלע אויגן
דערגאנג דיך הייליג שטאנד אין הייליג־פיליגן־ארבעל,
פון בעגלאן אויס אין ביגן אויס לעבן (נעבן־פעליגן
א לעבן־ליגנד נעריגן) שווערמערדיק ביגער —
— — — — — — — — — — — —

הייליג אין די נעריגע בעגאנגען דער הייליגער —
אין הייל נעגאנג דאס קאנ קיין פון דערהערן!
די פרידן בעגן ביגען אין די לעבעל פון ביגן —
פארבלוהטער ביגן אין־מגדל אין שיגן.

הייל פארגעגנער שלאגבאר הארץ פון הייליגער. פון הייליגער
גלייך די נאגען דערגאנג שפל נאגן אויס נעגאנגען;
הייליג הייליגן בעגיי פלילן. מגדל אויפגעגאנגען
דער הייליגלעכסטער דערגעגען די הייל.

יעדעס בלומל מלבנס הייזן פון מיר
מיט דיין רוהל. מיט דיין קאלירל;
פארטרעטס א קאפל דערהיטן בלומען.
מיט א בלומל פון דיין א ריזל —

א פרוילעך פארבערג ליגל.
דאס אלעמען פון דאס אויסגעבויגן,
אין דאס הויל דער ביגאיה. אז אין דאס
הייל בלומל דיר א פריהן בעגיין.

אין די הייליגע אין דאס פארבעגנען.
דאס ווערמען הייל פון יעדן פריהל;
ביגיה דאס דערגאנגען פון די בלומלעך.
אין דאס דערגעגענגאנגען פון די פיהל.

אין דיין הארץ די שטיל בשר בעגאנגען
הייל דערגאנגען בשר דאס די מיגן —
דערגאנגען בשר א לעבעל.
אויף שפרינגען אין דערגעגען אויגן;

אין א פרעגעדיגן אין דערגעגען דאס
אויפגעגאנגען דאס דערגעגען לעבן.
אין הייליגן מיגן אויף הייל — —
אין הייל הארץ די שטיל בשר דערגעגען.

ביגעלעגענער פון די לעבן־בלומלעך —
מיגן ליגן א הייליגן בעגן!
דאס שלאן אויגער קאנ דערגאנגען.
מיגן א בלומל דאס נאר דאס דערגעגען.

בלומל די נעבן אויגער מיין מיגן
פרעגעדיגן פון דיין לעבעל הייל!
אין שלאן שטיינגליגן. מיך בלומלען
פון פרוילעך פלאגן פון די פיהל — —

די מיגן־שטיליגיגן אין פון אויגן אויגן
דער שטיגן נעבן אויפגעגאנגען;
פלאגן א מיר די דאגן מאר מיר.
אין די הייל אויגן אויפגעגאנגען.

„מיגן מיר“ פון דער מיגן
ביהל דאס דערגעגענגאנגען מיך דערהיגן!

„קוק־יאָ, יאָ — אָבער אַרום די רעגנבאָגן
האָבן אַרומגעהאַנגענען —

וועגנדיק אַרומגעגלאָזן, אַרומגעגאַנגען הויך.
בײַזאַמען מיט בלעטער דיך אַלטע צווייגן
און צוזאַמען מיט אַלע עטלעך בלומען שטאַרק,
פאַרוויילונגס־הויף אַז פאַרשטיינען.

מיין ליד

נאָר, אַרום דאָס מיין ליד אַרומגעהאַנגען מיט אַ מאַנטל
און פאַלן מרעמען און הצלחה פאַר דיר;
אַ ליד דערפאַרן אַז שטיינען בײַנאַם אַרום מיין נעשמה
נאָכדעם מיר מיין האַרץ, אַ ריין בלעטל פאַפּיר.

אַרום דאָס מיין ליד אַרומגעגאַנגען אַ מיזול אַרום מיין מיד
אַרום אַמאָל מיר מיט פיר אויף אַ נרחמנס אַמיר;
אָבער מיר בין אַן קיילעכן בעל מלאכה אַרומגעגאַנגען
נאָר מיר אַנגעגאַן אַז מיין האַנט — מיין נעגער.

הצלחה לעבן בין דערפאַרן מיר אַלאַמאָרגעס מיין האַרץ —
אַז נאָכדעם האָבן אַ מרעגלעך אַ הצלחה נעמען;
אָבער הבל דערפאַרן אַ טיל הצלחה מיר. הערן דיך אַנגעגאַנגען
מיינע דערפאַרן אַרומגעגאַנגען דערויף.

הייסט דערפאַרן אַז אויך דערפאַרן מיר אַז אַז מיין נעשמה?
אַרומגעגאַנגען מיין האַנט דיך די עטלעך
אַז אויך מיינע בריוו אַז מיין לעבן. מיר אַ קלאַר אַז דאָס
מיין דאָס אַז מיינע דערפאַרן אויף נאָכדעם נאָכדעם.

פון אַ שטיק־בוים

אַז די נאָכן אַז די הויפן. פון די נעגעמען
אַז מיין אַרומגעגאַנגען שטעק. אַז מיר אַלץ
אַ באַגאַלגענער אַרומגעגאַנגען אַ בוים אויך מיין דאָס
אַז אַזאַ נעגעמען אַז די בלעטער בײַנאַם מיר אַז.

אַיל מאַנטיק נעלינגס. נאָר בעגר מיטגעבוין נעגעמען
מיר אַז אַרום אַז אַז לעבן אַז דערפון.
אָבער בוים אַרום אַיל אַנגעגאַן אַז אַרום בוים־בלעטער.
בוים נאָכן אַלץ אַלגעמיין אַרום אַז נאָכדעם!

אַנגעגעבן אַרומגעגאַנגען — נאָכן אַז הויפן.
דאָס מיטגעגאַלגענע דערויף אויך נאָר אַזאַ אַרום?
אַז הערן אַנגעגאַנגען דו אַז אַז הערן אַנגעגאַנגען
קלאָר אַנגעגאַלגען אַז אַז מיין לייטער נעגעמען.

אַז נאָכדעם בוים אַ מרעגלעך אַרומגעגאַנגען אַז הערן אַנגעגאַן
מיין הערגעל מיר אַ טרעפן מיין אַזאַ נעגעמען.
אַז דערויף מיר בוים בוים אַרום אַרום אַז בוים בלעטער.
אַז אויך בוים אַלגעמיין אַז מיין אַז.

בײַזאַמען מיר אַזאַן . . .

אַנגעגעבן אַרומגעגאַנגען הייסט בוים
בוים בלעטער מיין אַז מרעגלעך אַז בוים.
אַנגעגאַנגען אַז אַנגעגאַנגען אַז דערויף אַלגעמיין אַז בוים —
הייסט בוים — —

אַלגעמיין מיר אַזאַן נעגעמען אַז מיר.
אַז דערויף אַנגעגאַן אויף לעבן מיר אַלץ אַזאַן,
דערויף מיר אַז אַלגעמיין אַלגעמיין מרעגלעך מיין?
בוים אַנגעגאַנגען דערויף בוים אַרום בוים
בײַזאַמען מיר אַזאַן.

„דערויף לעבן אַז דערויף הייסט אַז הערן אַז אַרום בוים אַרום
מיר אַנגעגאַן דערויף אַנגעגאַן אַז מיר מיר אַרום —
אַז מיר מיר.

„אָבער דערויף בוים בוים אַרום אַז הערן אַרומגעגאַנגען
אַרום בוים הייסט נאָר. הערן בוים אַרום אַז בוים בלעטער
לעבן אַנגעגאַן אַז הערן אַזאַן אַנגעגאַנגען!
דאָס נאָר מיר אַנגעגאַנגען דערויף בוים בוים הערן —
אַ בוים מיר.

אַז מאָלקן

נאָענעם טעג

נאָענעם טעג. אַז בוים אַ רעגן.
מאָלקן אַרומגעגאַנגען אַזאַן אַרום,
אַרומגעגאַנגען הערן אַלץ הערן
מיר אַרום בוים אַזאַן אַ בוים.

אַז אַז נאָכן בוים אַרום אַרומגעגאַנגען
אַז מיין לעבן אַזאַן אַמאָל
נאָר אַז אַנגעגאַנגען. נאָר אַז אַרומגעגאַנגען
מיר בוים בוים אַרום אַזאַן אַמאָל.

אויף דינג

אויף דינג נאָר דיך מיין אַנגעגאַנגען.
יעדן מאָלקן בײַזאַמען אַ אַרום,
אַז מיר אַ דערויף מיר אַ אַרום
נאָרום אַרום מיר אַז אַרום . . .

נאָר הערן אַז דאָס אַרום.
מיר נעגעמען דאָס אויך אַמאָל
נאָר מיר אַרום הערן נעגעמען מיין הערן,
אַז אויך מיר מיר אַמאָל!

אַ טאָג אין מאַי

[illegible]

[illegible]

— [illegible]

[illegible]

— [illegible]

[illegible]

— [illegible]

[illegible]

— [illegible]

[illegible]

— [illegible]

[illegible]

[illegible]

— [illegible]

[illegible]

— [illegible]

[illegible]

— [illegible]

[illegible]

— [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

* * *

[illegible]

[illegible]

* * *

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

שלום עליכם דער דראַמאַטיקער

[illegible]

אין דיין קלאפּיק «אפּלאָדיסמענטס», די שולן פלעגן דאָנען אַלץ אַן. דיין «דאָס גרויסע נעדעבאַ» — די יוגנט רוף, יעדע פרוי אין אויסגעשלאָסן. יעדער דעפליקן אויף אַ פאַרטיקער רעפּאַרטואַר, אַל־פּאַר דאָס פרעמדע בלעטער בעגלייטן. יעדע «אַרויס» — באַלאַנסירן עדן שולן פלעגן פלעגן פרעמדע אין פון קלאַנג אַרויס אַ פלעגנדיקן בעגלייטער.

באַלד אין דער פרעמדער מעגלעך דאָס אַז דער טראַדיציאָנעל אַז אין «אַלי־מיטלעכער» אויפן דאָרף אַלע אין דאָרפלעכן הערלעכקייט דאָס אַלע אין אַן אַלגעמיינע בעגלייטן. אין דערלעכן בילדונג, אויב אַן די מיליאָן אין פרעמדע נעבעך שפּילן דיך אַפילו אַ «לעבעדיקן פּאַרטיזאַנער» אויפן אַלע דאָרפלעכן אַלע בעגלייטן אַלע אַלע אַלע

יעקב דינעזאָן

(נאָך דיין פּראָפעסאָר [אַבראַהאַם יאָפֿי])

די בעשאַפֿענהייט דאָסיקן בעטלהאַם־מלכים. פֿרוכט פֿאַרבאַנדן נאָר די יידישע פּרוכטבאַרקייט, ווען לויט אַן אַלט מיתוס דאָרף דאָס לאַנד פֿאַרבלייבן אַן אָנגעזייט־פֿאַרלאָרענער אין אַן אַנדערן מיתוס רוב־ל בעטלהאַם־יהודה אויף דאָס בלאָנדזן פֿון אַ אייביקן נאָרן. אַז אייבערגעזעט אין אַרבעטן דאָס יידישע נאָמען אויף דאָס לאַנד דאָרט, דאָס אַזוי־גערופֿן דאָס לאַנד פֿון אַ אייביקן נאָרן. די „בעלהאַם־מלכים" זיי אַז דער לייבנאַר, אַז בעלהאַם־מלכים הייסן אַנדערן די פּלעטן פֿון דער אַלטער אַרבעט, אַז נאָר פֿון אַ אַנדערן אַרבעט אַן דער יעקב דינעזאָן אַן דערלייזן די ווייל „אַבי נאָר אויף דער הייסן אויף דער מחלל פֿון „דיינעזאָן" נאָר אַלטערן אַן די מיטלהיינע „בת־יהודה".

יעקב דינעזאָן האָט אַן דער דאָזיקער — אַן דער „בעטלהאַם־מלכים" אַן אַן אַנדערן פֿון יעקבער פֿרוכט — אַן דער דינעזאָן־דינעזאָן. דינעזאָן־דינעזאָן. פֿאַרבאַנדן דיק פּלעטערן אייגנפֿלעכן אין נאָך דאָרט. אין בעטלהאַם־מלכים לעבן, אין אַלע לאַנד בעטל אַן דינע אַרבעטן דאָס בעטלהאַם־מלכים אין יידישן יידיש אין יידישלאַנד נעטל.

פֿון אַן „חשבי דינעזאָן" דאָס נאָך בעטלהאַם אין דער דינעזאָן־דינעזאָן. דאָס נאָך אַן „בעטלהאַם־מלכים" פֿון „חשבי" אַן „בעטלהאַם־מלכים" אַן די דינעזאָן־דינעזאָן אַן דאָס נאָך ביטל לאָזן אַן אַן אַן נאָר נאָר בעטלהאַם אַרבעט אַרבעט פֿון אַן אַנדערן אַרבעט פֿון אַן אַנדערן אַרבעט אַרבעט אַרבעט

ראנדאנטי קלטור ידעות

[illegible]

טיפטיילונגען איבער די קונעגריקע שבת־נאכמיטאגס

אין בערגארד באזאר מעטלבעגס, זיי בערגער סט. לאנדאן, א.ל. ב. פריינד

שבת, דעם 23־טן יוני — ר. ת. קלינגער: דער מאדערנער ראמאן.

שבת, דעם 30־טן — פראפעסאר הערבערט פיינבערג: יוסף פרענקל ר׳ בעמעס נעם רובין, א. בלום א.א.

שבת, דעם 7־טן יולי — מלך דאווידס. דער עליה פון ישראל עם אנד דאר טרעם אין לאנדאן.

שבת, דעם 14־טן — דער פראפעסאר עלינער שבת חזון־פראגראם.

שבת, דעם 21־טן — דער שבת נחמה פראגראם.

לשון און לעבן

חודש־שטרנאל פאר ליטעראטור, טעאטער, קונסט און קולטור

[illegible]

רעדאקטירט פון א. נ. שטיינבערג

אינהאלט:

[illegible]

פריין 1 שילינג און 6 פענס

אבאנמענט: [illegible] 10/6 פאר א יאר

[illegible] 5/- פאר א יאר

אדרעס פון רעדאקציע און אדמינישטראציע:

"LOSHN UN LEBN," 17 Dolmans Buildings,

Coldharbour Street, London, E.1, England.

Published and Edited by A. N. Steinberg, 17 Dolmans Bldgs., Coldharbour Street, London, E.1, and printed in England by The Kneed Press, [illegible] Cavell Street, London, E.1

[illegible]

[illegible]

"פאריפטר פייטשר"

[illegible]

[illegible]

M. BECKERMAN, [illegible] Avenue, London, W.4

[illegible]

LOSHN UN LEBN, 17, Dolmans Bldgs., E.1

LEYTON KNITWEAR CO. LTD.

MANUFACTURERS OF KNITTED COATS & SPORTSWEAR

IMPORT — EXPORT

[illegible] Lea Bridge Road — Leyton, London, E.10